

-3 A sheaf. -4 A mountain. -Comp. -घ a. beating with a whip or strokes of any kind. -घः, -घातः an artificer who beats or hammers; a smith.

ताडन a. [तद् भावे ल्युट्] Beating, whipping, striking. -नम् 1 Beating, whipping, flogging; लालने बहवो दोषास्ताडने बहवो गुणाः Chāṇ. 12; अवतंसोत्पलताडनानि वा Ku. 4. 8; Ś. Til. 9. -2 (In astr.) Touching, partial eclipse; Bri. S. 24. 34. -ना Striking. -नी A whip.

ताडित p. p. Struck, beaten, chastised; स्थिताः क्षणं पक्षमसु ताडिताधराः Ku. 5. 24.

ताडुल a. Beating, striking.

ताड्यमान a. Being beaten or struck; श्रोतुर्वितन्त्रीरिव ताड्यमाना Ku. 1. 45; ताड्यमानः किं न ब्रूयात् Mu. 5. -नः A musical instrument struck with a stick &c. (as a drum).

तडागः See तडाग.

तडाकः A pond, pool. -का 1 A blow. -2 A bank, shore. -3 Splendour, lustre.

तडागः, -गम् 1 A pond, deep pool, tank; स्फुटकमलोदर-खेलितखज्जनयुगमिव शरदि तडागम् Git. 11; Ms. 4. 203; Y. 3. 237. -2 A tank. -3 A trap for catching deer.

तडाघातः See तडाघात; (उच्चैःकरिकराक्षेपे तडाघातं विदुर्बुधाः Śabdak).

तडित् f. 1 Lightning; घनं घनान्ते तडितां गुणैरिव Śi. 1. 7; Me. 77; R. 6. 65; तडितो मानुषतां गता इव Sāhendra. 2. 71. -2 Killing, injury. -ind. Closely, near. -Comp. -गर्भः a cloud. -लता forked lightning. -लेखा a streak of lightning.

तडित्वत् a. Containing or having lightning; अवरोहति शैलाग्रं तडित्वानिव तोयदः V. 1. 14; समुदितं निचयेन तडित्व-तीम् Ki. 5. 4. -m. A cloud; Śi. 1. 12.

तडिन्मय a. Consisting of lightning; Ku. 5. 25.

तण्ड 1 Ā. (तण्डते, तण्डत) To strike.

तण्डकः [तण्ड्-बुल्] 1 A juggler, a cheat. -2 Froth, foam. -3 A wag-tail. -कः -कम् 1 Complete performance or preparation. -2 Decoration. -3 The upright post of a house. -4 A composition abounding in compounds.

तण्डा Killing, striking.

तण्डुरीणः 1 A barbarian. -2 A fool, blockhead. -3 Water in which rice has been soaked. -4 A worm, insect.

तण्डुलः [तण्ड् उलच्] Grain after threshing, unhusking and winnowing; (especially rice); शस्य, धान्य, तण्डुल and अन्न are thus distinguished from one another—शस्यं क्षेत्रगतं प्रोक्तं सतुषं धान्यमुच्यते । निस्तुषस्तण्डुलः प्रोक्तः स्विन्नमन्नमुदा-हृतम् ॥). -Comp. -अम्बु n. gruel. -उत्थम् -कम् rice-

gruel. -ओघः 1 a prickly sort of bamboo. -2 a heap of grain. -कणः a rice-grain. -कण्डनम् bran. -फला long pepper.

तत See under तत्.

ततम् a. That one (of many).

ततर a. That one (of two).

ततस् (ततः) ind. 1 From that (person or place &c.), thence; न च निम्नादिव हृदयं निवर्तते मे ततो हृदयम् Ś. 3. 2 (v. 1.); Mā. 2. 10; Ms. 6. 7; 12. 85. -2 There, thither. -3 Then, thereupon, afterwards; ततः कतिपयदिवसा-पगमे K. 110; Amaru. 69; Ki. 1. 27; Ms. 2. 93; 7. 59. -4 Therefore, consequently, for that reason. -5 Then, in that case (as a corr. of यदि); यदि गृहीतमिदं ततः किम् K. 120; अमोच्यमर्थं यदि मन्यसे प्रभो ततः समाप्ते &c. R. 3. 65. -6 Beyond that (in place), further, further more, more-over; ततः परतो निर्मातुषमरण्यम् K. 121. -7 Than that, other than that; यं लब्ध्वा चापरं लाभं मन्यते नाधिकं ततः Bg. 6. 22; 2. 36. -8 Sometimes used for the ablative forms of तद् such as तस्माद् तस्याः; ततोऽन्यत्रापि दृश्यते Sk.; यतः -ततः means (a) where-there; यतः कृष्णस्ततः सर्वे यतः कृष्णस्ततो जयः Mb.; Ms. 7. 188. (b) since-therefore; यतो यतः -ततस्ततः wherever-there; यतोयतः षट्चरणोऽभिवर्तते तत-स्ततः प्रेरितवामलोचना Ś. 1. 23 (v. 1.). ततः किम् 'what then', 'of what use is it', 'what avails it'; प्राप्ताः श्रियः सकल-कामदुघास्ततः किम् Bh. 3. 73, 74; Sānti. 4. 2. ततस्ततः (a) 'here and there', 'to and fro'; ततो दिव्यानि माल्यानि प्रादुरासंस्ततस्ततः Mb. (b) 'what next', 'what further', well proceed (occurring in dramas); ततः प्रयुति thenceforward, (corr. of यतः प्रभृति); तृष्णा ततः प्रभृति मे द्विगुणत्वमेति Amaru. (after 56, प्रक्षेपक श्लोकः); Ms. 9. 68. Some other compounds.—ततः कथम् but how is it then that. -ततः -क्षणम्, -क्षणात् immediately afterwards. -ततः पर beyond that. -ततः परम् ind. besides that, further. -ततस्ततः (in drama) what then?

ततस्तस्य a. Coming or proceeding from thence; निशम्य सिद्धिं द्विषतामपाङ्कतीस्ततस्ततस्तस्या विनियन्तुमक्षमा Ki. 1. 27.

ततामहः A grandfather (पितामहः); Bhāg. 6. 9. 41.

तति pron. a. (Declined only in plural, nom. and acc. तति) So many; e. g. तति पुरुषाः सन्ति &c. (for other senses see the word under तत्).

ततिय a. (Correlative of यतिय) That one of a number.

ततुरि a. 1 Preserving, cherishing. -2 Conquering; इदधुमित्रावरुणा ततुरिम् Rv. 4. 39. 2. -3 Killing, hurting. -रिः An epithet of Agni and Indra.

तत्प्रख्यन्यायः A mīmāṃsā rule of interpretation according to which an expression is to be considered as नामधेय (name of the याग) if the गुण implied or stated by that expression is found to be stated by another